

Verslag openbare internetconsultatie AMvB experiment flexstuderen

Inleiding

Van 12 juli 2016 tot en met 24 augustus 2016 stond een conceptversie van de algemene maatregel van bestuur (AMvB) die het experiment flexstuderen mogelijk maakt open voor internetconsultatie.

Doel van deze consultatie was het verkrijgen van reacties van betrokkenen, om de kwaliteit van de algemene maatregel van bestuur te verbeteren. In de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is een uitgebreide reactie op de inbreng uit de internetconsultatie opgenomen. Onderdeel van de internetconsultatie is de terugkoppeling aan de respondenten van de reacties en van wat daarmee is gedaan. Daartoe dient dit verslag.

Opbrengst consultatie

De internetconsultatie heeft 11 reacties opgeleverd. Daarvan waren 9 reacties openbaar. De reacties zijn o.a. afkomstig van hogescholen, studenten, koepelorganisaties en expertisecentra. Alle reacties zijn beoordeeld en sommige reacties hebben op onderdelen geleid tot aanvulling en verduidelijking van de tekst van het besluit en de toelichting daarop.

Expliciet opnemen van studenten met functiebeperking als onderdeel doelgroep

In het besluit en in de toelichting is geëxpliciteerd dat studenten met een functiebeperking als gevolg van hun handicap of chronische ziekte deel kunnen uitmaken van de doelgroep voor het experiment flexstuderen. Deelnemende instellingen zijn vrij om zelf nadere invulling te geven aan de doelgroep van het experiment binnen de eigen instelling.

Ad-programma's

Ook is naar aanleiding van een reactie op de consultatie verduidelijkt dat flexstuderen ook mogelijk is binnen Ad-programma's. Het is wel mogelijk dat aan het experiment deelnemende instellingen besluiten om Ad-programma's uit te sluiten van flexstuderen. De deelnemende instellingen zijn immers vrij om zelf nadere invulling te geven aan het flexstuderen binnen de eigen instelling.

Flexstuderen in het deeltijdonderwijs

In een tweetal reacties wordt ervoor gepleit het voorstel te verbreden naar het deeltijdonderwijs. Deze reacties hebben niet geleid tot wijziging van de AMvB of de toelichting daarop. Het onderhavige experiment richt zich expliciet op het onderzoeken van wat flexibilisering en maatwerk oplevert in het voltijdsonderwijs. Om te onderzoeken hoe een flexibeler deeltijdonderwijsaanbod tot stand kan komen, worden op dit moment in het deeltijdonderwijs al twee andere experimenten uitgevoerd (het experiment vraagfinanciering en de pilots flexibel hoger onderwijs voor volwassenen), die specifiek gericht zijn op de knelpunten in het onderwijs voor werkenden. Introductie van flexstuderen binnen het deeltijdonderwijs zou inbreuk maken op deze experimenten. Zoals in de toelichting op de algemene maatregel van bestuur reeds is vermeld, zal bij de evaluatie van het experiment flexstuderen wel worden gezien of lessen kunnen worden getrokken voor het deeltijdonderwijs. Ook zal het besluit over eventuele structurele verankering van het experiment in samenhang worden gezien met de andere ontwikkelingen in het kader van een flexibeler hoger onderwijs, zoals het experiment vraagfinanciering, de pilots flexibilisering en de ontwikkelingen in het kader van open en online hoger onderwijs.

Flexstuderen voor eerstejaarsstudenten

Verder werd in een tweetal reacties gevraagd of het experiment ook opengesteld zou kunnen worden voor eerstejaarsstudenten. Dit is niet het geval, omdat de doelgroep uitdrukkelijk bestaat uit voltijdsstudenten in een diplomagerichte opleiding. Met het oog hierop wordt met de studievoortgangseis bewerkstelligd dat de studenten die deelnemen aan het experiment al enig studiesucces hebben behaald en binding hebben met de instelling. In een andere reactie werd ervoor gepleit dat ook studenten die in het studiejaar 2015/2016 een negatief BSA hebben gekregen zouden moeten kunnen deelnemen aan het experiment flexstuderen. Studenten die een negatief BSA hebben ontvangen zijn geen student meer binnen de opleiding, omdat ze door de

instelling zijn uitgeschreven. In een nieuwe opleiding zullen ze net als andere studenten in die opleiding, een positief studieadvies moeten krijgen voordat zij (vanaf hun tweede jaar) kunnen flexstuderen.

Overig

Een aantal reacties gaat in op vraagpunten die in de toelichting op de AMvB afdoende zijn behandeld en ook in de voorbereidingsfase met alle betrokken partijen zijn afgestemd. Deze reacties hebben niet geleid tot wijzigingen.

Zo wordt gesteld dat de kosten voor studenten hoger zouden worden en dat dat zal leiden tot minder extracurriculaire activiteiten. Deze opmerking geeft geen aanleiding tot wijziging van het experiment. Het experiment richt zich op studenten die naast hun studie iets extra's willen of moeten doen. Onderzocht wordt of flexstuderen het makkelijker maakt voor deze studenten om hun activiteiten te combineren met hun studie.

Ook wordt aangegeven dat het voor de deelnemende instellingen moeilijk wordt om de studenteninstroom te voorspellen en op basis daarvan goed personeelsbeleid te voeren. Het effect van dit experiment op het personeelsbeleid is naar verwachting gering, gezien de beperkte omvang van het experiment. Bij de evaluatie van het experiment wordt het effect op de organisatie en docenten bezien.

Er wordt aandacht gevraagd voor mogelijk misbruik binnen het experiment, met als voorbeeld de vraag of het mogelijk is dat een student zich voor één studiepunt inschrijft en volledig recht houdt op studiefinanciering. Dit is in theorie mogelijk, maar de deelnemende instellingen kunnen in hun interne regeling over flexstuderen dergelijk misbruik tegengaan door het stellen van voorwaarden omtrent studievoortgang of het minimale aantal studiepunten dat per periode moet worden afgenomen. Bovendien geldt ook voor flexstudenten de begrenzing van het aantal jaren dat een student recht heeft op studiefinanciering en de terugbetalingsregeling van de prestatiebeurs wanneer hij niet binnen 10 jaar afstudeert. Hoe dan ook zal gedurende het experiment worden gemonitord en daarbij is aandacht voor mogelijk misbruik.

Verder wordt aandacht gevraagd voor goede communicatie naar studenten toe, over de werking en de voorwaarden van flexstuderen, over de gevolgen voor studiefinanciering en voor de uitkering uit het profileringsfonds. Ook wordt gewezen op de noodzaak van goede begeleiding van de flexstudent, zodat het flexstuderen echt bijdraagt aan de ontplooiing van de student. Juiste voorlichting en goede studiebegeleiding zijn algemene verplichtingen die op de instellingen rusten en vanzelfsprekend dienen deelnemende instellingen hier goede zorg aan te besteden.

Gevraagd werd of het mogelijk is de loopduur van het experiment met één jaar te verkorten, zodat de slag naar eventuele nieuwe wetgeving niet te lang duurt. Deze vraag leidt niet tot wijziging. Het laatste jaar waarin nieuwe studenten kunnen instromen in het experiment is 2021-2022. Vanaf dan kan de evaluatie plaatsvinden. Om voldoende tijd te hebben voor een grondige evaluatie na afloop van het experiment zal de eindevaluatie uiterlijk in 2022 plaatsvinden (dus na afloop van het laatste instroomjaar). Gekozen is om de looptijd van het experiment (6 jaar) aan te houden, juist om een soepele overgang naar mogelijke permanente inbedding te faciliteren. Ook vindt in het studiejaar 2018-2019 al een tussenevaluatie plaats. Hiervoor is gekozen om al vroeg in experiment een eerste beeld te krijgen van de belangstelling voor het experiment, en of dit toereikend is met het oog op een betekenisvolle evaluatie en of de financiële beheersbaarheid en de organisatorische uitvoerbaarheid voldoende zijn.

In dezelfde reactie werd verzocht of verdere differentiatie van het tarief onderzocht zou kunnen worden in het experiment: niet alleen betalen per studiepunt, maar ook voor het doen van toetsen of voor begeleiding. Er wordt geen aanleiding gezien om dit in het experiment flexstuderen te

onderzoeken. Contractonderwijs en de inschrijving van studenten als extraneus bieden hiervoor binnen de huidige wet al voldoende mogelijkheden. Verdere differentiatie van het tarief heeft consequenties voor het onderwijsaanbod; er moet dan met leeruitkomsten en leerwegaafhankelijke toetsing gewerkt worden en dat zou ook consequenties hebben voor de kwaliteitsborging. Hiermee wordt al geëxperimenteerd in deeltijd, vanaf september 2016.

Ook wordt in de reactie genoemd dat het belangrijk is dat de gevolgen voor de bekostigingssystematiek bij een structurele inbedding van flexstuderen worden gezien. In de toelichting is het effect op de bekostigingssystematiek bij structurele inbedding al expliciet opgenomen als evaluatiecriterium.

Tenslotte werd gepleit voor een samenhangende monitoring van alle ontwikkelingen op het gebied van flexibilisering, met daarbij steeds oog voor nieuwe ontwikkelingen. Het pleidooi voor een samenhangende monitoring en evaluatie met oog voor nieuwe ontwikkelingen wordt ondersteund. De evaluatie van het experiment flexstuderen wordt gezien in samenhang met de andere experimenten (experiment vraagfinanciering en pilots flexibilisering).